

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentarius Pavli Bernriedensis, Antiqui Scriptoris, De
Vita Gegorii VII. Pontif. Max.**

Paulus <Bernriedensis>

Ingolstadii, 1610

Reverendissimo Et Illvstrissimo Principi Ac Domino, Domino Ioanni
Godefrido, Ecclesiae Bambergensis Episcopo, &c. Jacobvs Getservs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65381)

REVERENDIS-
SIMO ET ILLUSTRIS-
SIMO PRINCIPI AC DOMINO,
DOMINO IOANNI GODEFRIDO,
ECCLESIAE BAMBERGENSIS
Episcopo, &c.

JACOBVS GRETSERVS.

CVM superiore anno, *Re-
uerendissime & Illustrissime
Princeps*, Tomum secun-
dū Defensionis Bellarmi-
nianæ, in qua de Christo, eiusq; in ter-
ris supremo Vicario disputatur, euul-
garem, addidi ad Operis calcem Apo-
logiam peculiarem pro Gregorio VII.
Pontif. Max. eo quod hunc vnum præ
cæteris ex toto Pontificū numero Hæ-
retici nostræ ætatis, & schismatici su-
perio-

* 2

perio-

EPISTOLA

perioris memoriæ, pessimis modis oderint, & infinitis maledictis & conuiciis lacerent, omniaque venenatæ suæ linguę spicula in hunc, velut in primum scopum suum, destinant, & destinata emittant, idque non aliam ob causam, si rem ad viuũ rescare, & penitus introspicere velimus; nisi quia Gregorius Ecclesiasticę libertatis & disciplinæ cõstantissimus & imperterritus assertor ac vindex fuit; nullis minis, nullisque periculis (quæ plurima subiit) de recto tramite sese abduci passus; cuius integritati, innocentię & sanctimonię cum varia alia luculentum testimoniũ præbent; tum hoc præcipuè, quòd viri iis temporibus & paulo post subsecutis doctissimi, & virtutis laude celebratissimi, in schismate excitato ad Gregorij partes intrepidè se adiunxerunt; quorum nonnulli maluerunt omnium rerum suarum iacturam facere, & in exilium

DEDICATORIA.

lium abire, quàm fidem, reuerentiam,
& obedientiam erga Sedem Apostoli-
cam perdere.

Quos inter, familiam ducunt, An-
selmus Lucensis, Anselmus Cantua-
riensis, Hermannus Metensis, Altmā-
nus & Vdalricus Passauenses, Geb-
hardus Constantiensis, Gebhardus &
Thiemo Salisburgenses, Anno Colo-
niensis, Burckhardus Halberstatensis,
omnes Archiepiscopi & Episcopi: itē-
que V Vilhelmus Abbas Hirsaugien-
sis, vir religionis opinione apud om-
nes decantatus; vt alios fileam.

Nec defuerunt ex eruditorū cœtu,
qui literarum monumentis posteritati
testatum facerent, quàm sedulus & in-
defessus Ecclesię pastor Gregorius VII.
fuerit: quantâ curâ & vigilantia ouile
Christi rexit: & quàm mendaciter
& calumniosè à schismatum fatoribus
traducatur, quasi in ipso omnis omniū

* 3 tur-

EPISTOLA

turbarum & turbationum causa & culpa hæserit, aut etiamnum hæreat.

Ex his Gregorij VII. Apologeticis defensoribus duo claruerunt olim in Bauaria sub Henrico IV. & Henrico V. Regibus & Imperatoribus, Paulus Bernriedensis, & Gerochus Reicherspergensis: sed, quod dolendū, eorum pro Gregorio VII. monumenta ita fuere nata, quasi nata non fuissent; longa obliuione, tenebrisq; obruta: quæ aliquando exstitisse, forsitan ignorassemus, nisi Auentinus, qui vidit & legit, indicium fecisset in Annalibus Boicis. Nec vidit tantū Auentinus, sed, vt videtur, posteris quoq; inuidit; ne haberent, quos Pseudobennonis in Gregorium VII. furiosissimis criminationibus opponerent. Vtcunq; sit, numine benè amico, tandē in Paulum Bernriedensem variis in Bibliothecis studiosè, imò & anxie quæsitum, incidi. Nec de
Gero-

DEDICATORIA.

Gerocho, socio scriptoris & calamitatum, quas Paulus à schismaticis pertulit, spem omnem penitus posui.

Interea, dum iste inuestigatur, & ex caligine in lucem vindicatur, Paulum notis illustratum foras prodire iussi; & quidē sub tuo patrocinio, *Reuerendiſſ. & Illuſtriſſ. PRINCEPS.* Decebat enim; ut in hac publicā & ſolenni bonorum omniū lætitiā, partim ſibi, partim, & verò potiffimū, nobiliſſimæ Bambergenſi Eccleſiæ & Diœceſi gratulantiū ob *Ceſſitudinem V.* ad thronū S. Othonis euectam: partim quoque, pia vota pro *Ceſſit. V.* diuturna incolumitate, & auſpicata *Episcopatus & Principatus* administratione ſuſcipientium; ego itidē ex Bauaria concepti paſſim gaudij ſignificationem palam darem.

Cū S. Baſilius ad Archiepiſcopatum Cæſarienſem, communi omniū orthodoxę fidei amantiū approbatione

EPISTOLA

Epist. 24.

ne & lætitia euectus esset: misit ad eum S. Gregorius Nazianzenus gratulatoriam Epistolam, quam hunc in modū auspicator: *Posteaquam te in sublimi throno collocatum, ac lucernam ne illam quidem prius obscure lucentē, à spiritu victore, supra candelabrum oculis omnium expositam esse intellexi: lætatus sum, fateor. Quid ni enim? Cùm Ecclesiæ corpus malè affectum esse, atq; huiusmodi ductu & auxilio opus habere conspicerem.*

Epist. 23. inter Epist. Nazianzeni.

Liceat, Illustrissime Præsul, apertè & ingenuè, bona cum *Celsitud. Vestrae* venia, id quod res est, proloqui. Simul atque fama, alioqui tam pravi, quàm recti tenax, & tam falsi quàm veri nuncia, ad nos Electionem *C. V.* detulit, & quidem verissimè; omnium Catholicorum, quotquot vidi, idem, qui olim Nazianzeni, Basilio Episcopali tiara insignito, animus & animi index, oratio fuit: multis cum Gregorio, Gregorij Nazianzeni

DEDICATORIA.

anzeni parente, in has voces erūpentibus: *Alij quidē alios eligent, atq; in mediū proponent, nimirū pro suis quisq; moribus, aut cōmodis, quemadmodū in huiusmodi rebus accidere cōsuevit. Nos verò neminē: neq; enim fas est, nō iam Basilio, sed IOANNI GODEFRIDO ab Aschausen, præferre possumus. Ecquem enim ex omnibus, quos nouimus, vel vita probatiorem, vel sermone ac doctrinā valentiorē, magisq; ad virtutis elegantiam undique perpolitum reperiemus?*

Nec fanè immeritò commune gaudium exoritur cum alicui Ecclesię gubernator sedulus, & in omnes partes intentus præficitur. Nam, vt idē Gregorius ait: *Lucerna corporis est oculus non* Epist. 22. *hic tantū, qui corporeo modo cernit ac cernitur, sed is etiam, qui spiritualiter spectat & spectatur. Lucerna autem Ecclesię est Episcopus. Itaq; quemadmodum cum ille purē & integrē se habet, corpus quoq; rectē ducitur: cū autē impius est, non rectē: consimili quoq; ratione, utrolibet modo sese Ecclesię Antistes habuerit,*

omni-
**

EPISTOLA

omninò vel periculi vel salutis particeps esse
 necesse est. Hęc verissimè sanctissimus
 simul & doctissimus Episcopus Gre-
 gorius Nazianzenus.

Porro cùm hoc tempore in supelle-
 ctile mea literariâ & libraria, nihil quo
Celsit. V. partam dignitatem gratularer,
 præter *PAVLVM*, reperirem; non du-
 bitavi hunc ad *Celsit. V.* internunciij vi-
 ce functurum, ablegare. Si enim tertio
 ab hinc anno *Prædicantem Vapulantem*
 à me oblatum tam beneuolè excepit;
 quid sibi Paulus non poterit polliceri;
 qui *Pontifice Maximo*, & quidem tali
 ac tanto, comitatus venit; nec Pontifi-
 ce tantum, sed & *Cardinale*; eoque Cla-
 rissimo & eruditissimo; *Cæsare Baronio*;
Celsit. Vestræ, nil ambigo, propter aure-
 os *Annalium Tomos*, in amore, & pre-
 cio: à quo *Caluinianas aspergines apo-*
logetica, vt sic loquar, *spongia absterfi*;
 quemadmodum olim Paulus à Grego-
 rio

DEDICATORIA.

rio VII. schismaticas. Et hoc totum,
quidquid est lucubrationis, *Celsit. V.* vt
libenter, sic & reuerenter dico & offe-
ro, donec aliquid dignitate & fastigio
Celsit. V. dignius occurrerit: DEO sub-
misse supplicans; vt Ecclesiæ Bamber-
genfi moderatorem vigilantissimum;
Societati nostræ Patronum singularē;
& omnibus literatis beneuolentem
Mæcenatem, quàm diutissimè incolu-
mem & superstitem, semperque donis
& subsidiis cælestibus florentem præ-
stet. Ingolstadij XIX. Martij;

Anno Redemptoris
M. DCX.

** 2

APPRO-